

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

13 лютого 2019 р.

Київ

№ 99-р

Про визнання підтримки
суб'єктів господарювання, зазначеної
у повідомленні, такою, що не є державною
допомогою відповідно до Закону

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 12.02.2019 № 500-01/729-п, повідомлення про нову державну допомогу, надіслане листом Департаменту будівництва та шляхового господарства Харківської міської ради № 90/0/66-19 від 15.01.2019 (вх. № 22-ПДД від 17.01.2019) (далі – Повідомлення), що було подано на виконання статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлення про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2016 № 2-рп та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631,

ВСТАНОВИВ:

1. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

1.1. Надавач підтримки

- (1) Департамент будівництва та шляхового господарства Харківської міської ради (61003, м. Харків, майдан Конституції, буд. 7, ідентифікаційний код юридичної особи 34861610).

1.2. Отримувач підтримки

- (2) Комунальне підприємство спеціалізоване підприємство по ремонту і будівництву автошляхів м. Харкова «Шляхрембуд» (далі – КП «Шляхрембуд») (61004, м. Харків, вул. Москалівська, буд. 20, ідентифікаційний код юридичної особи 03359182).
- (3) Відповідно до пункту 1.2 розділу 1 Статуту КП «Шляхрембуд», затвердженого заступником директора Департаменту – начальником Управління комунального майна та приватизації Департаменту економіки та комунального майна Харківської міської

ради 27 грудня 2017 року (далі – Статут КП «Шляхрембуд»), КП «Шляхрембуд» створено відповідно до розпорядження фонду Державного майна Харківської міської ради від 25.01.1993 № 65 «Про заснування КП «Шляхрембуд» та належить до комунальної власності територіальної громади міста Харкова.

- (4) Згідно з пунктом 5.2 розділу 5 Статуту КП «Шляхрембуд», майно підприємства є комунальною власністю територіальної громади міста Харкова та належить підприємству на праві господарського відання на підставі укладеного договору з Управлінням комунального майна та приватизації Департаменту економіки та комунального майна Харківської міської ради.
- (5) Відповідно до пункту 7.1 розділу 7 Статуту КП «Шляхрембуд», підприємство безпосередньо підпорядковано Департаменту будівництва та шляхового господарства Харківської міської ради.
- (6) У пункті 7.1.4 розділу 7 Статуту КП «Шляхрембуд» зазначено, що управління підприємством здійснює начальник, який призначається на посаду розпорядженням міського голови за поданням Департаменту будівництва та шляхового господарства.

1.3. Мета (ціль) підтримки

- (7) Метою (ціллю) підтримки є сприяння окремим видам господарської діяльності.
- (8) Покращення санітарного стану об'єктів вулично-дорожньої мережі та штучних споруд міста, а саме: прибирання, зимове утримання, розмітка поверхні вулично-дорожньої мережі та штучних споруд міста, полив доріг.

1.4. Очікуваний результат

- (9) Утримання в належному стані об'єктів вулично-дорожньої мережі та штучних споруд міста Харкова, послуги з прибирання та підмітання вулиць міста, формування зовнішнього вигляду міста, покращення умов проживання мешканців у місті. Поліпшення екологічного та епідеміологічного стану в місті. Підвищення безпеки дорожнього й пішохідного руху.

1.5. Форма підтримки

- (10) Субсидії, поточні та капітальні трансферти.
- (11) Фінансова підтримка у формі субсидій, поточних трансфертів використовується для здійснення поточних витрат (виплата заробітної плати та пов'язаних із нею загальнообов'язкових внесків, закупівля пально-мастильних матеріалів, протижелезних матеріалів тощо). У разі спрямування коштів отримувачем державної допомоги на закупівлю матеріалів, закупівлі здійснюються шляхом проведення публічних (конкурсних) торгів через систему «Прозоро».
- (12) Підтримка у формі капітальних трансфертів здійснюється шляхом внесків у статутний капітал підприємства і спрямована на придбання КП «Шляхрембуд» спеціалізованої дорожньо-прибиральної та дорожньо-ремонтної техніки, машин, механізмів із метою оновлення автопарку підприємства. Закупівлі спеціалізованої техніки здійснюються шляхом проведення публічних (конкурсних) торгів через систему «Прозоро».

1.6. Обсяг підтримки

(13) Загальний обсяг підтримки – 1 233 476 790,50 грн.

(14) Поточні трансферти – 519 323 090,50 грн, з яких:

- 2011 – рік – підтримка не надавалась;
- 2012 рік – 25 495 000 грн;
- 2013 рік – 31 016 000 грн;
- 2014 рік – 37 025 000 грн;
- 2015 рік – 79 701 000 грн;
- 2016 рік – 47 989 000 грн;
- 2017 рік – 79 797 090,50 грн;
- 2018 рік – 63 300 000 грн;
- 2019 рік – 80 000 000 грн;
- 2020 рік – 75 000 000 грн.

(15) Капітальні трансферти – 714 153 700 грн, з яких:

- 2011 рік – 35 000 000 грн;
- 2012 рік – 6 899 000 грн;
- 2013 рік – 5 746 000 грн;
- 2014 рік – 7 590 600 грн;
- 2015 рік – 16 787 700 грн;
- 2016 рік – 127 866 400 грн;
- 2017 рік – 138 374 000 грн;
- 2018 рік – 120 000 000 грн;
- 2019 рік – 120 890 000 грн;
- 2020 рік – 135 000 000 грн.

1.7. Підстава для надання підтримки

(16) Закон України «Про благоустрій населених пунктів».

(17) Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні».

(18) Рішення 49 сесії Харківської міської ради 5 скликання від 27.10.2010 № 328/10 «Про затвердження «Програми розвитку і реформування житлово-комунального господарства м. Харкова на 2011-2014 рр.».

(19) Рішення 36 сесії Харківської міської ради 6 скликання від 24.12.2014 № 1779/14 «Про внесення змін до «Програми розвитку і реформування житлово-комунального господарства м. Харкова на 2011-2014 рр.» (нова редакція), зі змінами, у тому числі внесеними рішенням 20 сесії Харківської міської ради 7 скликання від 20.06.2018 № 1166/18 «Про внесення змін до «Програми розвитку і реформування житлово-комунального господарства м. Харкова на 2011-2020 рр.».

1.8. Тривалість підтримки

(20) 01.01.2011 – 31.12.2020.

2. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ПРОГРАМИ

- (21) Фінансова підтримка КП «Шляхмербуд» надається відповідно до Програми розвитку і реформування житлово-комунального господарства м. Харкова на 2011-2020 рр. (далі – Програма).
- (22) Відповідно до Програми, її головною метою є реалізація державної політики реформування житлово-комунального господарства, здійснення заходів щодо підвищення ефективності та надійності його функціонування, забезпечення сталого розвитку для задоволення потреб населення й господарського комплексу в житлово-комунальних послугах відповідно до встановлених нормативів та державних стандартів.
- (23) Відповідно до розділу 1.6 Програми протяжність вулично-дорожньої мережі міста становить 1 680,71 км, зокрема, протяжність доріг із вдосконаленим покриттям (асфальтобетонне, цементобетонне) – 912,07 км; дороги з бруківками та осколковим покриттям – 49,07 км; дороги із щебеним покриттям – 357,42 км; дороги з ґрунтовим покриттям – 362,15 км. На основних міських транспортних магістралях розташовано 71 інженерну споруду (мости, шляхопроводи). Із метою забезпечення належного санітарного стану доріг у районах міста, центральних магістралей, інженерних споруд, а також створення необхідних умов для забезпечення безпечного руху транспорту й пішоходів необхідно продовжити виконання дорожніх ремонтно-будівельних робіт, прибирання вулично-дорожньої мережі міста, мостів, шляхопроводів та інших інженерних споруд міста.
- (24) Відповідно до Програми, КП «Шляхмербуд» здійснює прибирання вулично-дорожньої мережі міста, мостів, шляхопроводів та інших інженерних споруд міста.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

3.1. Ознаки державної допомоги

- (25) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (26) Державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (27) Відповідно до частини другої статті 1 Закону терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».

3.2. Об'єкти благоустрою як об'єкт державної допомоги

- (28) Згідно зі статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування України» до відання власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить організація благоустрою та здійснення контролю за станом благоустрою населених пунктів.
- (29) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень сільських, селищних і міських рад у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить:
- затвердження місцевих програм та заходів з благоустрою населених пунктів;
 - затвердження правил благоустрою територій населених пунктів;
 - створення в разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення спільно з іншими суб'єктами комунальної власності благоустрою населених пунктів, визначення повноважень цих органів (служб).
- (30) Відповідно до частини другої статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень виконавчих органів сільських, селищних і міських рад у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить забезпечення виконання місцевих програм та здійснення заходів з благоустрою населених пунктів.
- (31) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до об'єктів благоустрою населених пунктів, зокрема, належать: території загального користування: парки (гідропарки, лугопарки, лісопарки, парки культури та відпочинку, парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва, спортивні, дитячі, історичні, національні, меморіальні та інші), рекреаційні зони, сади, сквери та майданчики; пам'ятки культурної та історичної спадщини; майдани, площі, бульвари, проспекти; вулиці, дороги, провулки, узвози, проїзди, пішохідні та велосипедні доріжки; пляжі; кладовища; інші території загального користування; прибудинкові території.
- (32) Відповідно до частини першої статті 21 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» елементами (частинами) об'єктів благоустрою є, зокрема, покриття площ, вулиць, доріг, проїздів, алей, бульварів, тротуарів, пішохідних зон і доріжок, технічні засоби регулювання дорожнього руху.
- (33) Згідно зі статтею 22 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» комплексним благоустроєм вважається проведення на визначеній території населеного пункту (мікрорайон, квартал, парк, бульвар, вулиця, провулок, узвіз тощо) комплексу робіт з улаштування (відновлення) покриття доріг і тротуарів, обладнання пристроями для безпеки руху, озеленення, забезпечення зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами, встановлення малих архітектурних форм, здійснення інших заходів, спрямованих на поліпшення інженерно-технічного і санітарного стану території, покращання її естетичного вигляду.
- (34) Статтею 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» визначено, що:
- органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності;
 - підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації;

–орган державної влади або орган місцевого самоврядування за поданням підприємства чи балансоутримувача щорічно затверджує заходи з утримання та ремонту об'єкта благоустрою державної або комунальної власності на наступний рік та передбачає кошти на виконання цих заходів; орган державної влади та орган місцевого самоврядування, підприємство та балансоутримувач несуть відповідальність за виконання затверджених заходів у повному обсязі.

(35)Відповідно до частини третьої статті 20 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» фінансування місцевих програм з благоустрою населених пунктів проводиться за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.

4. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

(36)Отримувачем підтримки є комунальне підприємство, яке є власністю територіальної громади міста Харкова, підпорядковане Департаменту будівництва та шляхового господарства Харківської міської ради.

(37)Пунктом 3.2 розділу 3 Статуту КП «Шляхрембуд» передбачено, що предметом діяльності підприємства є, зокрема:

- виконання шляхових будівельних і ремонтних робіт, благоустрій територій, технічний нагляд та утримання доріг і інженерних споруд на дорогах м. Харкова в обсязі, затвердженому міськвиконкомом за рахунок коштів міського бюджету;
- виконання робіт із встановлення, капітального та поточного ремонту й утримання технічних і інших засобів регулювання дорожнього руху на дорогах м. Харкова в обсязі, затвердженому міськвиконкомом за рахунок коштів міського бюджету.

(38)Відповідно до Повідомлення на балансі КП «Шляхрембуд» перебуває вулично-дорожня мережа міста Харкова та дорожньо-транспортні штучні споруди, мости, шляхопроводи, надземні та підземні пішохідні переходи тощо.

(39)Відповідно до Повідомлення фінансування КП «Шляхрембуд» відбувається в рамках затвердженого плану використання коштів на рік, виключно на заходи, передбачені Програмою, з метою розвитку та забезпечення функціонування, утримання, капітального та поточного ремонту, реконструкції та будівництва об'єктів благоустрою, об'єктів дорожнього господарства (вулично-дорожньої мережі міста, штучних споруд, мостів, шляхопроводів, підземних та надземних переходів тощо), забезпечення безпеки руху. Результати діяльності підприємства в сфері міського благоустрою територій, що належать територіальній громаді міста Харкова, надаються населенню на безоплатній основі.

(40)Відповідно до Повідомлення фінансова підтримка КП «Шляхрембуд» з міського бюджету спрямована на покриття витрат, що безпосередньо пов'язані з наданням послуг (виконанням робіт), які фінансуються за рахунок відповідних місцевих бюджетних програм, а саме:

- виплату заробітної плати;
- сплату єдиного соціального внеску;
- закупівлю пально-мастильних матеріалів, предметів, спецодягу.

(41)Згідно з Повідомленням внески у статутний капітал КП «Шляхрембуд» спрямовані на придбання спеціалізованої дорожньо-прибиральної та дорожньо-ремонтної техніки. Спеціалізована техніка, яка є на балансі, буде закуповуватись за рахунок бюджетних

коштів та передаватись на баланс КП «Шляхрембуд», використовується підприємством виключно для виконання робіт із благоустрою міста Харкова (дорожнього господарства), що фінансується за рахунок відповідних місцевих бюджетних програм, а саме: на надання послуг з утримання вулично-дорожньої мережі та штучних споруд міста; поточного та капітальних ремонтів вулично-дорожньої мережі та штучних споруд, внутрішньоквартальних доріг та тротуарів, реконструкції та будівництва місцевих доріг.

(42) Відповідно до Повідомлення, КП «Шляхрембуд» надає такі послуги:

- утримання, ремонт та будівництво доріг, вулиць та інженерних споруд/мостів, шляхопроводів, штучних споруд тощо;
- відновлення асфальтобетонного покриття після ліквідації аварійних розриттів та послуг з інших видів благоустрою;
- автотранспортні (послуги спеціалізованого автотранспорту, машин та механізмів);
- виробництво й реалізація будівельних матеріалів.

(43) Згідно з інформацією, наданою в Повідомленні, КП «Шляхрембуд» надає послуги іншим замовникам, крім Харківської міської ради. Доходи від надання послуг/виконання робіт з утримання, ремонту та будівництва об'єктів благоустрою (дорожнього господарства) за рахунок коштів місцевого бюджету становлять більшу частину (понад 80 %) доходів підприємства. Обсяг послуг, що надаються не Харківській міській раді за період 2011 – 2018 років, у середньому становив 7,4 %.

(44) Відповідно до Повідомлення для забезпечення цільового використання коштів, що надаються за рахунок коштів бюджету міста Харкова, та з метою недопущення покриття за рахунок бюджетних коштів витрат на здійснення іншої діяльності/надання послуг (виконання робіт) іншим замовникам, суб'єктам господарювання, організаціям КП «Шляхрембуд» забезпечено розподіл рахунків та ведення окремого бухгалтерського аналітичного обліку основного виду діяльності та додаткових видів діяльності.

(45) Згідно з Повідомленням, КП «Шляхрембуд» має такі рахунки:

- для фінансування внесків та поточних трансфертів відкрито рахунок у Головному Управлінні Державної казначейської служби України в Харківській області;
- для здійснення основного виду діяльності відкрито рахунок в акціонерному товаристві «Райффайзен Банк Аваль»;
- для інших видів діяльності відкрито рахунок у приватному акціонерному товаристві «Альфа-Банк».

(46) Відповідно до статті 1 Закону однією з ознак державної допомоги є спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції допомогою, яка надається суб'єктові господарювання.

(47) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Ринку у свою чергу є сферою обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.

- (48) Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу України розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (49) Отже, для того щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрожувати спотворенням конкуренції), допомога суб'єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.
- (50) Послуги КП «Шляхрембуд» зі здійснення заходів із благоустрою населених пунктів та об'єктів загального користування, що надаються населенню безкоштовно, не реалізуються на ринку, у розумінні Закону України «Про захист економічної конкуренції», та не беруть участі у господарському обороті.
- (51) Як наслідок, підтримка у формі субсидій, поточних та капітальних трансфертів КП «Шляхрембуд», що надається відповідно до рішення 49 сесії Харківської міської ради 5 скликання від 27.10.2010 № 328/10 «Про затвердження «Програми розвитку та реформування житлово-комунального господарства м. Харкова на 2011-2014 рр.», рішення 36 сесії Харківської міської ради 6 скликання від 24.12.2014 № 1779/14 «Про внесення змін до «Програми розвитку та реформування житлово-комунального господарства м. Харкова на 2011-2014 рр.», зі змінами, у тому числі внесеними рішенням 20 сесії Харківської міської ради 7 скликання від 20.06.2018 № 1166/18 «Про внесення змін до «Програми розвитку і реформування житлово-комунального господарства м. Харкова на 2011-2020 рр», обсягом 1 233 476 790,50 гривень, не спотворює і не може спотворювати економічну конкуренцію, а відтак, не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».
- (52) Разом з тим слід зазначити, що:
- державне фінансування КП «Шляхрембуд» повинно спрямовуватися лише на покриття витрат, які пов'язані із здійсненням заходів із благоустрою міста Харкова та в жодному разі не повинно покривати витрати на здійснення комерційної діяльності;
 - використання коштів державної підтримки КП «Шляхрембуд» на здійснення комерційної діяльності може містити ознаки державної допомоги.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2016 року № 2-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 року за № 501/28631, на підставі інформації, наданої Департаментом будівництва та шляхового господарства Харківської міської ради, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка (фінансування), яку надає Департамент будівництва та шляхового господарства Харківської міської ради, відповідно до рішення 49 сесії Харківської міської ради 5 скликання від 27.10.2010 № 328/10 «Про затвердження

«Програми розвитку та реформування житлово-комунального господарства м. Харкова на 2011-2014 рр.», рішення 36 сесії Харківської міської ради 6 скликання від 24.12.2014 № 1779/14 «Про внесення змін до «Програми розвитку та реформування житлово-комунального господарства м. Харкова на 2011-2014 рр.», зі змінами, у тому числі внесеними рішенням 20 сесії Харківської міської ради 7 скликання від 20.06.2018 № 1166/18 «Про внесення змін до «Програми розвитку і реформування житлово-комунального господарства м. Харкова на 2011-2020 рр», обсягом 1 233 476 790,50 гривні, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

В. о. Голови Комітету

М. НІЖНІК